

PROIZVODNJA PELETA U CRNOJ GORI

Laković Srđan dipl.ing.el.

ŠTA JE TO PELET ?

ŠTA ZNAMO O PELETU?
-KAKO NASTAJE PELET?

PELET JE OBNOVLJIVO BIOGORIVO

nastaje preradom otpadaka drvne industrije.

Ovako je zamišljeno ali u slučaju Crne Gore i nije baš.
Kod nas 80% sirovine čini ogrjevno drvo a ostatak drvni otpad

PROIZVODNJA PELETA

- **1980 g. Evropa – Švedska**

Razlog - visoka cijena nafte i potreba da se smanji zagađenje vazduha i životne sredine nastale velikom upotrebom uglja i ostalih fosilnih goriva.

- **2011 g. Crna Gora- Andrijevica, Gusinje**

ukupno 142 peći na pelet i utrošeno je 667 tona peleta.

- **2014 g. otvara se prva veća fabrika peleta u Andrijevici**

Kapacitet od oko 16.000 tona

Nakon toga kreće i povećano interesovanje građana za korišćenje peleta Vlada pokreće nekoliko programa podrške

ŠTA SE DEŠAVA NAREDNIH GODINA

- **Otvara još nekoliko velikih fabrika sa kapacitetima do čak 60.000 tona godišnje**
- **Uz velike fabrike otvorilo se i desetak manjih fabrika sa kapacitetima od 400kg/h pa do 1t/h. Ove manje fabrike rade uglavnom noću kako bi smanjili troškove proizvodnje izazvane cijenom struje odnosno maksigrafom**
- **Ukupan instalisani kapacitet svih fabrika u Crnoj Gori je po zvaničnim podacima oko 226.000 tona ali realni kapaciteti su oko 160.000 tona**
- **Proizvodnja peleta u 2020. godini je bila oko 87.000 tona od čega je izvezeno oko 69.000 tona ukupne vrijednosti 9.080.000 eura**
- **2021 godine opada i proizvodnja i izvoz ...pa je izvezeno peleta u vrijednosti 7.140.000 eura**
- **Ove godine se zbog poznate situacije sa cijenom peleta najavljuje rekordna proizvodnja od preko 100.000 tona.**

GDJE SE CG NALAZI KADA JE U PITANJU PROIZVODNJA PELETA?

- Sirovina za proizvodnju peleta je dominantno ogrjevno drvo
- Sirovina se uglavnom obezbeđuje preko koncesija ili kupovinom drveta od nekog koncesionara iz DRŽAVNIH ŠUMA
- Cijena bukve u dubjećem stanju je i dalje od 8 do 10 eura/m³ u DRŽAVNIM ŠUMAMA
- Cijena bukovog drveta na današnji dan kod koncesionara se kreće u rasponu od 45 do 63 eura a ima najava da će cijena sirovine u narednih par mjeseci ići na 80 eura po m³.
- Država je i dalje prodaje po 8 eura po m³
- Da li je država saučesnik u ovom mešetarenju?

TROŠKOVI PROIZVODNJE PELETA

Troškovi proizvodnje peleta u fabrici su trenutno na nivou od oko 165 eura po toni dok su ti troškovi ranije iznosili do 130eura po toni.

Troškovi proizvodnje imaju tendenciju daljeg rasta uglavnom zbog povećanja cijene sirovine

Zašto je trenutna cijena peleta 350 eura po toni?

ZAPITAJMO SE ???

- **Zato što Crna Gora i dalje koristi prevaziđen koncesioni način davanja šuma na korišćenje i dozvoljava koncesionarima da u njeno ime prodaju sirovinu bez ikakve kontrole.**
- **Godinama se priča o promjeni modela raspolaganja šumskim blagom Crne Gore i to da se sirovina prodaje od strane države na šumskom putu. Jasno je svima da je to najbolje rešenje.**
- **Ali trebalo je donijeti odluku i raditi na tome a ne samo pričati na tu temu.**
- **I zato sada imamo ovakvu situaciju u Crnoj Gori i po pitanju ogrjevnog drveta i po pitanju peleta**

A i dalje se ništa ne preduzima...

Hvala na pažnji